

Sygnatura akt II Ca 790/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 października 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Beata Łomnicka (sprawozdawca)
Sędziowie:	SO Grzegorz Buła SR (del.) Anna Serzysko
Protokolant:	Krystyna Zakowicz

po rozpoznaniu w dniu 24 października 2014 roku w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa B. D.

przeciwko (...)

o naprawienie szkody górniczej

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Oświęcimiu

z dnia 16 stycznia 2013 roku, sygnatura akt I Cgg 153/11

1. zmienia zaskarżony wyrok poprzez nadanie mu brzmienia:

„I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda B. D. na rzecz strony pozwanej (...)kwotę 2417 (dwa tysiące czterysta siedemnaście) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania;

III. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Oświęcimiu kwotę 1214 (tysiąc dwieście czternaście) złotych tytułem wydatków poniesionych na poczet opinii biegłego.”;

2. zasądza od powoda na rzecz strony pozwanej kwotę 3900 (trzy tysiące dziewięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego;

3. nakazuje ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 4150 (cztery tysiące sto pięćdziesiąt) złotych tytułem wydatków poniesionych na poczet opinii biegłego w postępowaniu odwoławczym.

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 24 października 2014 r.

Wyrokiem z dnia 16 stycznia 2013 rok, sygn. akt I Cgg 790/13, Sąd Rejonowy w Oświęcimiu w punkcie 1 zobowiązał pozwaną (...) do naprawienia w terminie 6 miesięcy od dnia uprawomocnienia się wyroku szkody górniczej powstałej w budynku mieszkalnym powoda B. D., położonym w O. przy ulicy (...), na skutek wstrząsu górniczego z dnia 31 stycznia 2011 roku w postaci pęknięć tynków zewnętrznych ścian budynku, poprzez wykonanie prac wskazanych w opinii biegłego sądowego A. G. (1) z dnia 16 stycznia 2012 roku; w punkcie 2 ustanowił opinię biegłego sądowego opisaną w punkcie 1 wyroku integralną jego częścią, a w punkcie 3 nakazał Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w Oświęcimiu pobrać od strony pozwanej kwotę 1 214,- zł tytułem zwrotu wydatków sądowych.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Rejonowy oparł na następujących ustaleniach: ujawnione na budynku powoda szkody w postaci zarysowania pionowego tynku podokiennika na ścianie północnej, zarysowania pionowe ściany południowej wraz z ukośnymi pęknięciami przy nadprożu okna parterowego, schodkowymi pęknięciami przy nadprożu okna piętrowego, a także zarysowania i pęknięcia pionowe tynku ściany zachodniej oraz zarysowania i pęknięcia pionowe tynku ściany wschodniej wraz z ukośnymi pęknięciami przy nadprożach okiennych na piętrze są następstwem wstrząsu na terenie górniczym pozwanej, jaki miał miejsce w dniu 31.01.2011 r., a który był powszechnie i intensywnie odczuwalny na terenie O.. Nie są one natomiast konsekwencją wad konstrukcyjnych czy wynikających z wykonania prac budowlanych, które zostały wykonane zgodnie z zasadami sztuki budowlanej. Dla usunięcia opisanych szkód górniczych w postaci zarysowań i pęknięć, konieczne jest wykonanie prac opisanych szczegółowo w opinii biegłego A. G. (1), a w szczególności rozkucie zarysowań i pęknięć, ich zagruntowanie i wypełnienie zaprawą oraz przykrycie paskami siatki z włókna szklanego, jak również położenie na nowo na całej elewacji tynku w celu jej ujednoczenia. Podstawę dla powyższych ustaleń stanowiły dla sądu dowody z opinii biegłego A. G. oraz zaświadczenie p.o. Prezydenta O..

Jako podstawę rozstrzygnięcia Sąd I instancji wskazał art. 94 Prawa geodezyjnego i górniczego, zważając, że ze sporządzonej w sprawie przez biegłego opinii wynika jako jedyna możliwa przyczyna powstania zgłoszonych przez powoda szkód występowanie w dniu 31 stycznia 2011 r. wstrząsów na terenie górniczym strony pozwanej, skoro biegły ten stwierdził brak wad konstrukcyjnych i budowlanych budynku powoda. Opinia ta wskazuje również na rozmiar powstałych szkód oraz zakres i koszt robót niezbędnych dla ich usunięcia i jako taka przesądziła o zasadności roszczenia. Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, Sąd Rejonowy wskazał art. 98 k.p.c. w zw. z art. 113 w zw. z art. 96 ust. 1 pkt 12 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację wywiodła strona pozwana, zaskarżając je w całości oraz zarzucając mu naruszenie: art. 91 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. Prawa geologicznego i górniczego, poprzez przyjęcie, iż pomiędzy występującą szkodą w nieruchomości powoda a ruchem zakładu górniczego pozwanej występuje adekwatny związek przyczynowy pozwalający na przyjęcie, iż ujawnione szkody powstały na skutek ruchu zakładu górniczego; art. 217 § 2 k.p.c., poprzez niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, a w szczególności nieuwzględnienie wniosku pozwanej o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu geologii i geofizyki na okoliczność wyjaśnienia, czy wstrząsy wysokoenergetyczne występujące w dniu 31.01.2011 r. na obszarze górniczym (...) mogły spowodować uszkodzenia nieruchomości powoda wobec wątpliwości w tym zakresie wyrażonej w opinii biegłego mgr inż. A. G. (1); art. 328 § 2 k.p.c., poprzez pominięcie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku faktu oddalenia wniosku dowodowego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu geologii i geofizyki i podstawy faktycznej i prawnej tego postanowienia; art. 233 § 1 k.p.c., poprzez przekroczenie zasady swobodnej oceny dowodów i poczynienie istotnych ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego w wyniku przyjęcia, że biegły powołany w sprawie w sposób jednoznaczny wskazał na przyczynę powstania szkód w postaci występujących w dniu 31.01.2011 r. drgań o niskim stopniu intensywności. Wskazując na powyższe, strona pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o jego uchylenie i

przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, oraz o zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów postępowania za obie instancje.

Powód wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja strony pozwanej okazała się uzasadniona i jako taka wywołała konieczność zmiany wyroku Sądu Rejonowego.

Uzasadniony był w szczególności zarzut apelacji, kwestionujący odmowę przeprowadzenia przez Sąd Rejonowy dowodu z opinii biegłego z zakresu geologii i geofizyki na okoliczność wyjaśnienia, czy wstrząsy występujące w dniu 31 stycznia 2011 r. na obszarze górniczym pozwanej mogły spowodować uszkodzenia nieruchomości powoda. Już biegły sporządzający opinię w postępowaniu przed Sądem I instancji wskazał na zasadność przeprowadzenia ekspertyzy geologiczno-górnictwa określającej parametry drgań wstrząsu z 31 stycznia 2011 r. Również w ocenie Sądu odwoławczego sporządzenie takiej opinii było konieczne dla ustalenia związku przyczynowego pomiędzy zdarzeniem w postaci wstrząsu występującego w dniu 31 stycznia 2011 r. na obszarze górniczym pozwanej oraz powstałą u powoda szkodą. Po jej przeprowadzeniu w toku postępowania apelacyjnego, Sąd Okręgowy zmodyfikował ustalenia stanu faktycznego Sądu Rejonowego, które obecnie przedstawiają się następująco: Maksymalne wartości estymowanych amplitud prędkości drgań gruntu w rejonie budynku powoda przy ul. (...) w O., spowodowane eksploatacją prowadzonej przez pozwaną KWK (...), wynosiły w dniu 31 stycznia 2011 r. o godz. (...), a o godz. (...), i wskazują wg skali (...) na o stopień intensywności, oznaczający, że zaistniałe wstrząsy nie mogły spowodować w budynku powoda uszkodzeń wskazanych w pozwie (dowód: opinia sejsmologiczna Głównego Instytutu Górnicztwa (k. 161-173); odpowiedź GIG na zarzuty powoda (k. 210-216). Tak ustalony stan faktyczny przesądził również o zasadności zarzutu apelacji, wskazującego na brak związku pomiędzy ruchem zakładu górniczego pozwanej a powstałą u powoda szkodą. Kluczowa dla takiej oceny, przesądzającej o niezasadności powództwa, okazała się wspomniana wyżej opinia Głównego Instytutu Górnicztwa sporządzona w toku postępowania apelacyjnego. Wskazała ona, że wstrząsy wywołane ruchem zakładu górniczego pozwanej, które wg skali (...)mieściły się w o stopniu intensywności, nie mogły spowodować uszkodzeń w budynku powoda, których naprawienia domagał się w pozwie. Jakkolwiek powód zakwestionował powyższą opinię, wskazując, że wartości wstrząsów w miejscu lokalizacji jego budynku były w rzeczywistości wyższe od tych wynikających z opinii instytutu, to jednak ani po otrzymaniu tej opinii, ani po otrzymaniu odpowiedzi na zgłoszone zarzuty, nie wnioskował on o przeprowadzenie opinii innego instytutu, poprzestając na własnych twierdzeniach o niezgodności opinii instytutu. Wyjaśnić w tym miejscu należy, że w sprawach wymagających wiedzy fachowej sąd opiera się na opinii biegłego, który z kolei swoją wiedzę czerpie z aktualnych osiągnięć nauki. Bezspornie problem, którym zająć się musiała opinia, nie jest jeszcze w nauce rozstrzygnięty, o czym świadczy zaprezentowane w zarzutach do opinii krytyczne stanowisko naukowców w stosunku do zaprezentowanej przez instytut metody badania. Niemniej jednak, jeśli powód, na którym ciążył na podstawie art. 6 k.c. obowiązek udowodnienia faktu, z którego wywodzi skutki prawne, wskazywał na istnienie związku przyczynowego pomiędzy wstrząsami górniczymi a szkodą w jego budynku, to wobec niekorzystnej dlań opinii instytutu winien przedstawić dowód przeciwny-choćby w postaci opinii innego instytutu (nie mogły przy tym takiego dowodu stanowić same twierdzenia pełnomocnika powoda, choćby był on specjalistą w dziedzinie, której dotyczyła opinia, ponieważ twierdzenia takie nie mają waloru opinii. Również powszechnie odczuwane przez mieszkańców O. wstrząsy, ani przedłożone zaśw. p.o. prezydenta O. nie były w stanie obalić naukowych wyników opinii). Warto w tym miejscu nadmienić, że opinia instytutu stoi w pewnej sprzeczności ze sporządzoną w postępowaniu I-instancyjnym opinią biegłego A. G. (1), który stwierdził, że szkody w budynku powoda mogły być spowodowane drganiami o stopniu intensywności o i I (k. 92). Jakkolwiek opinia biegłego była korzystna dla powoda, to jednak wobec zakwestionowania jej przez pozwanego za pomocą opinii instytutu badawczego, która wskazała na niemożliwość wystąpienia szkody w budynku powoda wskutek ruchu zakładu pozwanego w dniu 31 stycznia 2011r., której to opinii powód nie zakwestionował dowodem przeciwnym, uznać należało, że istniejące wątpliwości nie pozwalają na jednoznaczne przyjęcie, że pomiędzy działaniem pozwanej a szkodą w mieniu powoda istnieje związek przyczynowy uzasadniający roszczenie o naprawienie szkody, co z kolei było przesądzające dla oddalenia powództwa.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 wyroku na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. Zmiana orzeczenia Sądu Rejonowego w zakresie żądania głównego wywołała konieczność zmiany orzeczenia o kosztach postępowania I-instancyjnego w myśl zasady wynikającej z art. 98 § 1 k.p.c., zgodnie z którą przegrywający je powód winien zwrócić swojemu przeciwnikowi poniesione przezeń koszty tego postępowania. O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono jak w punkcie 2 na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2002 r., Nr 163, poz. 1349 z późn. zm.). Z kolei o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach na opinię instytutu orzeczono jak w punkcie 3 na zasadzie art. 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.